

ਪੜ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ -ਗਣਿਤ ਟੀਮ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

Assignment-8

EX-2 Whole numbers (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ)

class- 6th

1. Closure property(ਸਮਾਪਣ ਗੁਣ) :-The sum and product of two whole number is made a whole number that property is called closure property under sum and product.

(ਦੋ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਅਤੇ ਗੁਣਾ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਗੁਣ ਨੂੰ ਜੋੜ ਅਤੇ ਗੁਣਾ ਦਾ ਸਮਾਪਣ ਗੁਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (a) The subtraction and division of two whole numbers does not closed.(ਦੋ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਘਟਾਓ ਅਤੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

for example:- $7+8=15$ is whole number (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ)

$$5 \times 4 = 20 \text{ is whole number (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ)}$$

$$4-6 = -2 \text{ is not whole number (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਨਹੀਂ)}$$

$$3 \div 2 = \frac{3}{2} \text{ is not whole number (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਨਹੀਂ)}$$

- (2) commutativity property (ਜੋੜ ਅਤੇ ਗੁਣਾ ਦਾ ਕ੍ਰਮ-ਵਟਾਦਰਾ):- The sum and product of two whole number is made a whole number in any order this property is called commutativity under addition and multiply. (ਦੋ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ ਜੋੜ ਅਤੇ ਗੁਣਾ ਦਾ ਕ੍ਰਮ-ਵਟਾਦਰਾ ਗੁਣ ਕਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- (a) The subtraction and division of the whole number does not commutativity property .(ਦੋ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਘਟਾਓ ਅਤੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਕ੍ਰਮ-ਵਟਾਦਰਾ ਨਹੀਂ ਹਨ)

For example:- $3+5=5+3=8$ is whole number (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ)

$$3 \times 5 = 5 \times 3 = 8 \text{ is whole number (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ)}$$

$$3-5 = -2 \text{ and } 5-3=2 \text{ } -2 \text{ is not whole number (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਨਹੀਂ)}$$

$$3 \div 5 = 5 \div 3 \text{ is not whole number (ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਨਹੀਂ)}$$

- (3) Associativity of multiplication and addition (ਸਹਿਚਾਰਤਾ ਗੁਣ):- (a) $(2+3)+4=5+4=9$

$$2+(3+4) = 2+7=9$$

$$(2+3)+4 = 2+(3+4)$$

$$(a) (2 \times 3) \times 4 = 6 \times 4 = 24 \text{ and } 2 \times (3 \times 4) = 2 \times 12 = 24$$

$$(2 \times 3) \times 4 = 2 \times (3 \times 4)$$

These addition and multiply of these whole number are called associativity property. (ਇਹਨਾਂ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਅਤੇ ਗੁਣਾ ਦਾ ਸਹਿਚਾਰਤਾ ਗੁਣ ਹੈ)

- (a) Subtraction and division does not associativity property (ਇਹ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਘਟਾਓ ਅਤੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਹਿਚਾਰਤਾ ਗੁਣ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ)

- (1) Exercise question :-use of closure property under (+, -, ×, ÷) solve ਸਮਾਪਣ ਗੁਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰਨਾ)

(i) 5,7 (ii) 15,6 (iii) 214,105

- (2) use of commutativity property under (+, -, ×, ÷) solve ਜੋੜ ਅਤੇ ਗੁਣਾ ਦਾ ਕ੍ਰਮ-ਵਟਾਦਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰਨਾ

(i) 3 and 6 (ii) 15 and 20 (iii) 120 and 15

- (3) use of associativity property under(+, -, ×, ÷) solve ਸਹਿਚਾਰਤਾ ਗੁਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰਨਾ

(i) 2,3,4 (ii) 12,15,17 (iii) 120,115,110

